

Głos Wielkopolski

Rok II

Poznań, sobota 16 listopada 1946 r.

P Nr 315 (619)

Rozłam w angielskiej Partii Pracy

Ostra krytyka polityki Bevina

London (obsł. wł.). Gabinet brytyjski na swoim wczorajszym posiedzeniu omawiał wniosek 57 posłów socjalistycznych, oświadczających się przeciw zagranicznej polityce rządu i przeciwko wprowadzeniu powszechnego obowiązku służby wojskowej w czasach pokojowych.

Korespondent parlamentarny radia brytyjskiego dowiadyuje się, że może nie dojść do debaty Izby nad wnioskiem, domagającym się zmiany brytyjskiej polityki zagranicznej. Spośród 28 prawek, znajdujących się na porządku dziennym, tylko dwie prawdopodobnie będą rozważane. Jed-

na z nich dotyczy poboru do sił zbrojnych, druga wyłączenia związków zawodowych w poszczególnych przedsiębiorstwach.

Korespondenci polityczni podkreślają, że już od pewnego czasu gotowała się

gwałtowna rewolta przeciw polityce zagranicznej rządu.

Wybuchła ona w środę w postaci poprawki, oficjalnie wniesionej przez 6 posłów socjalistycznych. Poprawka wyraża nadzieję, że rząd zmieni dotychczasowy sposób prowadzenia spraw mię-

dzynarodowych w kierunku możliwie największej współpracy z wszystkimi narodami i grupami, które dążą do osiągnięcia

pełnego planowania socjalistycznego

i kontroli zasobów światowych. W dalszym ciągu rezolucja podkreśla, że w przeciwnym wypadku nieunikniony byłby konflikt pomiędzy kapitalizmem amerykańskim a komunizmem sowieckim, w którym to konflikcie zostałyby zniszczone wszystkie nadzieje rządu światowego.

Na poufnym zebraniu partii premier Attlee

wytknął członkom, odpowiedzialnym za wniesienie rezolucji, ich akcję i miał wyrazić pogląd, że rezolucja ta jest równoznaczna z przeprowadzeniem planu krytyki prac rządu. Jednakże posłowie nie zgodzili się na wycofanie poprawki.

Jeżeli poprawka zostanie oficjalnie zatwierdzona, wówczas może dojść do głosowania. Ostatecznie oczekuje się, że pewna ilość krytykujących posłów socjalistycznych da wyraz swoim poglądom w czasie generalnej debaty.

Zarządy skierowane

przeciw projektowi powszechnego obowiązku służby wojskowej

nie uważa się za równie ważne.

W Izbie Gmin przemawiał wczoraj b. minister spraw zagranicznych Eden. Krytykując politykę rządu brytyjskiego w Niemczech, minister Eden powiedział, że

sytuacja w brytyjskiej strefie okupacyjnej budzi niepokój.

Uważam, że nadszedł czas — oświadczył Eden — w którym rząd musi sobie uświadomić fakt, że Wielka Brytania nie jest w stanie wypełnić swoich zobowiązań w ramach międzynarodowych umów, jeśli inni sygnatariusze tych umów nie są w stanie uczynić tego samego.

London (AP). Pomimo ostrej odprawy ze strony premiera Attlee i ministra Morrisona, 41 labourystów, którzy podpisali wczoraj rezolucję, krytykującą brytyjską politykę zagraniczną, nie wycofało swych podpisów.

Posłowie postanowili jednogłośnie wytrwać na dotychczasowym stanowisku, pomimo pogłoszek, że zmienili zdanie.

Gdyby rezolucja została przegłosowana w parlamencie, rząd obecny musiałby traktować ją jako votum nieufności i złożyć swą rezygnację. Obserwatorzy przywiązują wielkie znaczenie do tej rezolucji, a szczególnie do niezachwianego stanowiska jej autorów.

„Rebelianci”, jak nazywają ich zwolennicy Bevina i Attlee, odbyli wczoraj trzygodzinną naradę. Tymczasem na prywatnym zebraniu, w którym wziął udział Attlee i inni przywódcy partii, określono „rebeliantów”, jako zdających. Liczba deputowanych partii pracy, krytykujących politykę rządu.

osiągnęła 72 osoby.

Autorzy poprawki, występujący przeciwko polityce zagranicznej rządu, potwierdzili swój zamiar przedstawienia tej sprawy izbie:

15 sygnatariuszy poprawki przeciwko powołaniu do wojska oświadczyło również, że nie ustąpi ze swego stanowiska. W kolach parlamentarnych dyskutowano dziś nad tym, jak zachować się w obecnej sytuacji kierownictwo partii.

Niektórzy przewidują wydalenie wszystkich „zabuntowanych”. Większość przypuszcza jednak, że przywódcy partii pracy ograniczą się do ustalenia sankcji, które zostaną zastosowane na wypadek powtórzenia się tego rodzaju wystąpień.

Warszawa (obsł. wł.). Komitet wykonawczy Partii Pracy na tajnym posiedzeniu zdecydował większością 40 głosów udzielić nagany 60 posłom i zezwolić im do wycofania wniosków.

Kryzys rządowy w Belgii

London (obsł. wł.). Kryzys polityczny w Belgii, spowodowany rezygnacją czterech ministrów komunistycznych rządu koalicyjnego z powodu wyboru zastępcy przewodniczącego Izby, udało się zażegnać. Socjalistyczny zastępca przewodniczącego Izby zrezygnował, opróżniając tym samym miejsce dla komunisty. Na tej podstawie ministrowie komunistyczni zgodzili się powrócić do rządu.

Uchwała o Daninie Narodowej

Warszawa (PAP). Dnia 13 listopada odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesława Bieruta wspólne posiedzenie Prezydium Krajowej Rady Narodowej i Rady Ministrów, na którym został uchwalony i zatwierdzony dekret o Daninie Narodowej na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych.

Na mocy dekretu, dla przyspieszenia zagospodarowania Ziemi Odzyskanych i ekonomicznego zjednoczenia ich z Macierzą, wprowadza się Daninę Narodową, jako jednorazowe, powszechne świadczenie majątkowe. Wpływy z Daniny Narodowej przeznaczone są wyłącznie na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych.

Współczesnemu pokoleniu polskiemu przypadło w udziale wielkie historyczne zadanie — wzdźwignięcia Polski z jej dotychczasowego zacofania gospodarczego. Możliwość zrealizowania tego zadania dało nam odzyskanie po setkach lat niewoli niemieckiej przastarych ziem piastowskich.

Dekret o Daninie Narodowej na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych

Potęgujemy siły Polski nad Odrą i Nisą

Warszawa (PAP). Na łącznym posiedzeniu Prezydium KRN i Rady Ministrów uchwalono następujące wezwanie:

OBYWATELE!

Przed narodem naszym stoi wielkie zadanie szybkiego zagospodarowania Ziemi

Odzyskanych, gospodarczego scalenia ich z Macierzą. Na Ziemiach Odzyskanych, od Śląska po Bałtyk, pracuje już dzisiaj około 5 milionów Polaków. Ale, by w pełni wyzyskać dla krajni wszelkie bogactwa Ziemi Odzyskanych, towarzyszyć musi wysiłkom tych milionów wysiłek zbiorowy całego na-

rodu. Od tego zależy dobrobyt Rzeczypospolitej i wszystkich jej obywateli.

Aby szybko zakończyć akcję pełnego zagospodarowania Ziemi Odzyskanych, aby odeprzeć zakusy wroglej propagandy Niemców,

RZĄD JEDNOŚCI NARODOWEJ

uchwalił w dniu 13 listopada 1946 r. dekret o DANINIE NARODOWEJ

na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych, które są dziś i pozostaną polskie po wszystkie czasy.

Nie posła na marne ofiara krwi, która wskrzesała Polskę do niepodległego bytu. Nie pójdzie na marne ofiara mienia, która da nam możliwość pełnego wykorzystania gospodarczego Ziemi Odzyskanych, a przez to samo stworzy mocną podstawę naszej niepodległości, bezpieczeństwa naszego państwa i dobrobytu jego obywateli.

Danina Narodowa będzie dowodem, że dzieło to potrafimy czynem zbiorowym zwycięsko doprowadzić do końca.

OBYWATELE!

Rząd Jedności Narodowej wzywa was do sprawnego uczestnictwa w zbiorowym wysiłku pracy dla Ziemi Odzyskanych, do szybkiego, powszechnego uiszczenia Daniny Narodowej.

Danina jest powszechna, a wymiar jej sprawiedliwy. Daninę uiszczać będzie zarówno gospodarca prywatna, spółdzielcza, jak i państwowa. Wymiar dokonany przez czynnik społeczny, zapewni sprawiedliwe jej rozłożenie. Niechaj społeczeństwo przez powszechne i szybkie uiszczenie Daniny zapewni jej wydajność.

Wezwanie podpisali:

Prezydent Krajowej Rady Narodowej
Zastępca Prezydenta K. R. N.
Członkowie Prezydium K. R. N.

Prezes Rady Ministrów
Wicepremier i Minister Ziemi Odzyskanych
Wicepremier i Minister Roln. i Reform Roln.
i Ministrowie Rządu Jedności Narodowej

Nadmiar zbędnych słów

Niedawno rozmawiałem z dziennikarzem brytyjskim, wysłannikiem czasopisma „Economist”. Było to podczas wrocławskiego zjazdu przemysłowego. Dziennikarz ów wypowiedział taki znamieny sąd o Polakach: „dziwni z was ludzie — emocjonalni, zapaleńcy z dynamitem w ustach i niesamowici szaleńcy na polach bitew. Gdybyście z równym talentem umieli tworzyć realne dobra gospodarcze jako kupcy i producenci, stabilizując się latwo narodem produkującym”.

Tak jest, świat nie ceni bohaterstwa. W czasie wojny Churchill pięknie mówił o naszym bohaterstwie, nazywając Polaków „natchnieniem narodów”. Wiedział, stary lis, że za taki komentarz Polak gotów iść do piekła. Zwłaszcza jeśli na dodatek ozdobi pierś jedwabną wstążeczką. Ale wojna skończyła się. Przelana krew uległa zdeprejonowaniu. Dziś za granicę pytają: co produkujecie? Co i ile możecie eksportować? Czy umiecie wytwarzać i pomnażać bogactwa gospodarcze?

A nam, wyrosłym na kulcie szabli i patosie wielkich słów, trudno pogodzić się z tym kupieckim realizmem. Wprawdzie minęło przeszło półtora roku od daty zakończenia działań wojennych — żyjemy wciąż pod urokiem historycznych dni, odurzani czałem przelanej krwi. I obnosimy niby monstrancję nasz patos w niekończącym się korowodzie akademii, manifestacji, wiecej, zebrań, pochodów, konferencji, zjazdów z żywiołowymi rezolucjami i spontanicznymi protestami. I nie wiem, czy w tych przemówieniach którymi karmi się poczucie patriotyczne społeczeństwa, usłyszy choć jedno, w którym nie byłoby tego sloganu: „narod, który tyle wycierpiał i przelana bohaterko krwią dał tak wielki wkład w dzieło zwycięstwa, ma prawo itd...”

Otóż zdaje się, że naród, który dał tak wielki wkład w dzieło zwycięstwa nie ma prawa spocząć dumnie na laurach, lecz ma obowiązek PRACA pokwitować krew przelaną przez najlepszych synów. A walka trwa nadal, wprawdzie bezkrwawa, lecz żmudna, codzienna walka, wysiłek o lepsze jutro. Zrozumieł to Niemcy, naród pokonany, który w szalonym tempie odbudowuje się gospodarczo. Tak szybko, że w podziw wprawili swych zwycięzców Anglosasów, którzy dziś zastanawiają się, jak tu tę pracowitość nagrodzić!

Stąd wniosek: wycierpienia i akademiami nie zaimponujemy zagranicznym ekonomistom.

W tym miejscu przytoczę autentyczną rozmowę dwóch żołnierzy sowieckich. Ulicą szedł rozpiewany oddział harcerzy w takt werbli pierwszorzędów. Jeden z żołnierzy pyła: Co to takiego? Nie rozumiem tych Polaków — mówi drugi — wciąż świętują, świętują. A kiedy oni pracują?

Otrzymałem niedawno list od jednego z czytelników. To, co ów czytelnik pisze zasługuje na zacytowanie we wstępnym artykule:

„Zmarowałem cztery dni bezproduktywnie, na zalatwienie pewnej sprawy u miejscowego dyktarza. Pierwszego dnia ten, nazwijmy go panem K. miał ważną konferencję w sprawie wręczenia

szkandaru. Potem sekretarka zawiadomiła czekających petentów, że pan K. musiał udać się na poświęcenie nowej instytucji. Nazajutrz była również ważna konferencja w sprawie obchodu, potem była inspekcja i kontrola, potem objazd po mieście i zjazd okręgowy. Trzeciego dnia konferencja z przybyłymi z Warszawy osobistościami, na koniec przyszedł czas petentów. Ale cóż okazało się? Najpierw była przyjęta dawno zamówiona delegacja związków, potem Liga wreczyła jakiś dyplom, potem delegacja w sprawie „gwóźdź” i jeszcze kilka innych. W rezultacie dla petentów zabrakło czasu. Ja (sam jestem urzędnikiem) straciłem kilkanaście godzin i sprawę swą nie załatwiłem”.

Oto wydzwięk listu i życzenie, które tak często słyszymy z ust pracowników zwłaszcza na stanowiskach kierowniczych. Tego wymaga odbudowa kraju.

Otrzymujemy stopy listów z miast i terenów z komunikatami od związków, lig, partii, organizacji młodzieżowych, sportowych, powstańców, prawników, straży pożarnych itp., które organizowały wielkie, oczywiście historyczne zgromadzenia, protestujące raz przeciw Churchillowi, to Byrnesowi, to znów przeciw wyrokowi norymberskiemu. Stosy rezolucji, które nie wruszają ani Trybunału Norymberskiego, ani twardego serca litowich obrońców niemieckich. Ale za to obliczmy ile tysięcy godzin stracili uczestnicy tych „historycznych zebrań”, na wysłuchanie słów, które miały WSTRZĄSNĄC sumieniem świata! O ileż bardziej żałosny sumieniem świata! p. Churchillowi i Byrnesowi takie „rządności, którym przykładałoby niewątpliwie całe polskie społeczeństwo:

W odpowiedzi Byrnesowi w Szczecinie wybudowano żelazny most na Odrze, tak konieczny dla naszego życia gospodarczego.

Albo takle:

Dla zamanifestowania naszego stanowiska wobec, łagodnego wyroku w Norymbderze przekazano 5 domów w Zakopanem dla ofiar hitlerowskich obozów koncentracyjnych.

Albo jeszcze:

Mieszkańcy naszego powiatu ofiarowali 15 tysięcy godzin na budowę szkoły w gminie granicznej, jako odpowiedź na zakusy skierowane przeciw Ziemiom Odzyskanych.

Dziś czyni się wyłączeniem sprawdzianem wartości narodów. Nie słowa, które przemiją z wiestem. Zjemy w okresie, któremu na imię PRACA. Minęły dni, których znamięm była krew i bohaterstwo. Zamknął się rozdział, w którym byliśmy „natchnieniem narodów”. Czas pomyśleć byśmy nie zostali dziś w tyle w pokojowym wysiłku pracy. Dlatego pozwólcmy ludziom dobrej woli pracować, pomnażać, potęgować twórcze wysiłki na wszystkich odcinkach życia powojennego, bez balastu spontanicznych manifestacji, akademii, zgromadzeń i patosu wielkich słów, bo ONE W ZADNYM WYPADKU POLSKI NIE ODBUDUJĄ.

Mieczysław Hafełko

Stanowisko Polski w sprawie Rady Powierniczej

Nowy Jork (PAP). Na śródomowym posiedzeniu komisji powierniczej Generalnego Zgromadzenia; delegat Polski, konsul Jan Galewicz przedstawił stanowisko Polski w sprawie rady powierniczej ONZ i w sprawie żądań Unii Południowo-Afrykańskiej włączenia w jej granice terenów Afryki Południowo-Zachodniej, nad którymi Unia sprawowała mandat z ramienia Ligi Narodów.

Delegat Polski zaproponował wprowadzenie do statutu Rady Powierniczej pewnych poprawek, mających na celu jak najdokładniejsze sprycyzowanie zadań i uprawnień Rady, aby uniknąć w przyszłości sporów międzynarodowych na ten temat. W sprawie wniosku przedstawicieli Unii Południowo-Afrykańskiej, generała Smutsa, delegat Polski oświadczył, że sposób likwidacji mandatów jest wyraźnie określony. Nastąpić to może przez uzyskanie przez te-

rytoria mandatów pełnej niepodległości, bądź pełnego samorządu. Dopiero kiedy Afryka Południowo-Zachodnia uzyska niepodległość, może ona przystąpić dobrowolnie do Unii Południowo-Afrykańskiej.

Koncepcja aneksji terytoriów mandatowych

Min. Rzymowski pożegnał transport repatriantów polskich z Meksyku

Nowy Jork (PAP). W porcie Nowego Jorku minister Rzymowski Wincenty żegnał dnia 13 bm. transport repatriantów polskich z Meksyku i Kanady, którzy na pokładzie statku „Elenie Pyle” udają się do Polski. Transport składa się w części z Polaków, którzy w czasie wojny zo-

wysunięta przez Smutsa, jest spreczna z duchem i treścią prawa międzynarodowego. Delegacja polska uważa, że sprawa mandatów jest w dalszym ciągu zagadnieniem międzynarodowym i nie może być rozstrzygnięta aktem jednostronnym.

stali przetransportowani z Francji do Kanady i pracowali w kanadyjskim przemyśle wojennym oraz z Polaków, którzy ostatnie lata wojny przeżyli w obozie w Santarosie w Meksyku, gdzie znaleźli się po opuszczeniu Polski drogą przez Związek Radziecki i Iran.

Transport ten jest pierwszym transportem repatriantów z krajów zamorskich. Przebywa on w Nowym Jorku przez ostatnie kilka tygodni w oczekiwaniu na zaokrępowanie. Minister Rzymowski wyraził wobec zebranych na statku repatriantów radość, że po wieloletniej tułaczce znajdują się wreszcie w Ojczyźnie. Jakkolwiek wielu z was, powiedział minister Rzymowski, nie znajdzie swych domów, to jednak wszyscy znajdą pracę w Ojczyźnie.

Anglo-amerykańska konferencja w sprawie fuzji stref okupacyjnych w Niemczech

London (obsł. wł.). W Waszyngtonie rozpoczęła się anglo-amerykańska konferencja w sprawie fuzji stref okupacyjnych w Niemczech. Porządek dzienny zatwierdzono w czasie rekordowym. Członkowie konferencji zdecydowali się przeprowadzić wszystkie sprawy w czasie możliwie jak najszybszym. Ilość podkomisji ma być ograniczona do minimum.

Obie delegacje zgodziły się, że obecny kryzys żywnościowy w strefie brytyjskiej będzie pierwszym zagadnieniem dyskusji. Delegat amerykański oświadczył, że rząd Stanów Zjednoczonych ma zamiar przedsięwziąć odpowiednie kroki, celem rozwiązania tego zagadnienia. Korespondenci donoszą, że konferencja zajmie się również źródłami importu dla strefy brytyjskiej, jak i rynkami dla eksportu. Zdecyduje ona również, w jaki sposób rządy obu państw powinny zająć się zagadnieniami, jakie wytwarza administracja tymi strefami.

Otwierając konferencję amerykański sekretarz stanu Acheson powtórzył zaproszenie Ameryki,

skierowane do Rosji i Francji, aby oba te państwa wzięły udział w pracy zjednoczenia Niemiec. Unifikacja ta będzie dla nich otwarta w każdym momencie, gdy tylko tego zażąda.

200 katów Oświęcimia wysłano do Polski

Warszawa (obsł. wł.). Przedstawiciele Komisji do Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce po długich poszukiwaniach znaleźli w brytyjskiej strefie okupacyjnej Niemiec 200 katów Oświęcimia, przebywających w obozach wymienionej strefy. Katów Oświęcimia załadowano na wagony i wysłano do Polski.

Wśród nich znajdują się między innymi zaścianka komendanta Oświęcimia, szef krematorium, lekarze i osławieni sądowni, którzy dla zabawki strzelali do więźniów. Za kilka dni transport przybędzie do Warszawy, gdzie oprawy spotkają się ze swoim oświęcimskim szefem Hessem w więzieniu mokotowskim.

Ostry atak prasy francuskiej na Churchilla Ekstrawagancki germanofil

Paryż (API). Prasa francuska niezwykle ostro krytykuje ostatnią mowę Churchilla, wygłoszoną w Izbie Gmin. Niezależny „Ordre” w artykule wstępnym, zacytowanym: „Wojna nie będzie meczem piłki nożnej”, pisze: „Sympatyzowaliśmy z Churchillim przed i w czasie wojny, lecz obecnie stracił on wiele w naszych oczach. Jeśli b. premier brytyjski będzie nadal upierał się przy swym ekstrawaganckim germanofilstwie straci całą naszą sympatię. Wojna zdaje się być dla niego meczem piłki nożnej, w którym 2 dru-

żyny biją się zaciekłe, a po skończonej walce ścisną sobie uprzejmie ręce”. „Humanité” — stwierdza: „Bezpośrednio po wyborach we Francji, Churchill ponownie uznał za stosowne wyrażać publicznie wątpliwości co do przyszłości naszego kraju. Od kilku miesięcy usiłował systematycznie stworzyć „problem francuski” podobnie jak stworzył „problem grecki”. „Dziennik podkreśla, że premier Atlee zgadza się całkowicie z zasadami Churchilla w sprawach polityki na kontynencie. Celem tej poli-

Agencje i radio donoszą:

♦ Z Rzymu donoszą o aresztowaniu dalszych 3 osób w związku z zamachem bombowym na ambasadę brytyjską. Prawdopodobnie zamach ten został dokonany przez żydowskich agentów.

♦ Brytyjskie ministerstwo lotnictwa podało do wiadomości, że jeden z najszybszych samolotów typu Meteor, który wystartował z lotniska w Manston do Eindhoven w Holandii, nie przybył na miejsce przeznaczenia. O samolocie brak jest od 24 godzin wszelkich wiadomości.

♦ Agencja Reutersa donosi z New Delhi, że utworzono komisję, która ma się zająć sprawą „unarodowienia” armii indyjskiej w jak najkrótszym czasie. Komisja złożyła ma sprawozdanie rządowi tymczasowemu w ciągu 6 miesięcy.

♦ John Carter z oddziału Dalekiego Wschodu amerykańskiego departamentu stanu oświadczył, że jeszcze w tym roku należy się liczyć z możliwością nawiązania prywatnych stosunków handlowych między Japonią a resztą świata.

♦ Minister informacji prowincji Bihar w Indiach oświadczył dziś, że liczba zabitych i rannych wskutek zamieszek w tej prowincji nie przekracza 2 tysięcy osób. Złożył on te oświadczenie jako zaprzeczenie twierdzeń b. premiera prowincji Bengalu Fazula, jakoby liczba zabitych i rannych wyniosła 30 tys. osób.

♦ Agencja France Presse donosi z Szanghaju, iż odbył się tam przed amerykańskim sądem wojskowym proces przeciwko 27-emu hitlerowcom, należącym do niemieckiej organizacji szpiegowskiej, znanej pod nazwą „Biuro Ehrhardta”. W procesie zwolniono sześciu Niemców, m. in. dyplomatę Weermanna i b. korespondenta „Völkischer Beobachter” Schenza.

♦ Saperzy i marynarze brytyjscy wysadzili w powietrze bazę niemieckich łodzi podwodnych w Kilonii.

♦ Agencja niemiecka DANA donosi, że jeszcze przed końcem bież. roku Fritsche stanie przed trybunałem denazyfikacyjnym w Norymberdze. Sprawa Papena nie będzie prawdopodobnie w toku przed lutym przyszłego roku.

Śp. Stanisław Grek

Śp. Stanisław Grek zmarł w Norymberdze w dniu 19 maja 1946 r. Pogrzeb odbędzie się w Krakowie w poniedziałek, dn. 18 listopada rb. o godz. 11-tej z kaplicy na cmentarzu Rakowickim.

Z obrad sesji ONZ

Australia i Kuba przeciwko prawu weta

London (obsł. wł.). Komisja polityczna Narodów Zjednoczonych zebrała się znowu w Nowym Jorku, aby rozpatrzyć sprawę stosowania weta w Radzie Bezpieczeństwa. Australia i Kuba zgłosiły wnioski, mające na celu ograniczenie prawa weta. Przedstawiciel Australii powiedział, że mniejsze państwa zgodziły się w San Franciscu na weto jedynie pod groźbą, że jeśli się nie zgodzą, nie będzie żadnej Karty Narodów Zjednoczonych oraz częściowo z tego powodu, iż udzielono im zapewnienia, że prawo to nie będzie nadużywane. Australia jest przekonana, iż wielu członków organizacji sądzi, że prawo weta było źle używane i że nadszedł czas, aby ci, którzy źle stosowali prawo weta, znaleźli się przed sądem moralnym świata.

Sprawa Triestu

London (obsł. wł.). Sprawa Triestu, która wczoraj wieczorem była przedmiotem dyskusji Rady Ministrów spraw zagranicznych, budzi specjalne zainteresowanie. Zainteresowanie wywołał również doniesienie o rokowaniach między Jugosławią a Włochami. Dyplomatyczny korespondent radia brytyjskiego pisze, że Wielka Brytania powita życzliwie bezpośrednie załat-

wienie sprawy pomiędzy obu krajami. Gabinet włoski omawiał wczoraj tę sprawę na swoim posiedzeniu w Rzymie. Delegacja Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Francji rozważała po-

Min. Mołotow domaga się wycofania wojsk obcych mocarstw z Triestu

Nowy Jork (API). Radziecki minister spraw zagranicznych, Mołotow, przedstawił wczoraj szereg poprawek do sprawy triesteńskiej. Głównymi punktami propozycji były:

- 1) statut Triestu powinien być ustalony przez radę ministrów spraw zagranicznych a nie przez Radę Bezpieczeństwa,
- 2) władza gubernatora Triestu powinna być ograniczona i

żny biją się zaciekłe, a po skończonej walce ścisną sobie uprzejmie ręce”. „Humanité” — stwierdza: „Bezpośrednio po wyborach we Francji, Churchill ponownie uznał za stosowne wyrażać publicznie wątpliwości co do przyszłości naszego kraju. Od kilku miesięcy usiłował systematycznie stworzyć „problem francuski” podobnie jak stworzył „problem grecki”. „Dziennik podkreśla, że premier Atlee zgadza się całkowicie z zasadami Churchilla w sprawach polityki na kontynencie. Celem tej poli-

tyki jest umocnienie z Niemiec strażnika Francji. Prem. Atlee i jego poprzeknik Churchill dają wszelkimi siłami do wznowienia kampanii w sprawie bloku zachodniego, w którym W. Brytania widzi jedyny sposób obrony przed hegemonią Ameryki.

Co piszą inni

„Wierzmy w zwycięstwo obozu demokratycznego“

„Głos Ludu”, organ PPR, pierwszy zajmuje stanowisko w związku z zarządzeniem prezydium KRN rozpuszczającego wybory do Sejmu Ustawodawczego. Pismo zadaje sobie pytanie o co toczy się będzie walka w tych wyborach i odpowiada, że będzie się ona toczyła przede wszystkim nadal o obraz zasadniczy państwa polskiego.

Będzie się toczyła ta walka o niepodległość naszego państwa, o niepodległość naszego narodu. Nie wolno nam dopuścić do władzy w Polsce „sztramańców” obcych karteli i koncernów, przedstawicieli międzynarodowego wielkiego kapitału, któremu nie zależy na losach Polski. Protektorzy Niemiec — ci wszyscy, którzy kwestionują naszą prawo do Ziemi Odzyskanych, muszą utracić możliwość opierania się w Polsce o wierznych im pacholków, prezentujących narodowi antypolski gest swych protektorów jako wykwit „zachodniej demokracji”.

Wierzmy głęboko w zwycięstwo obozu demokratycznego w zbliżających się wyborach. Idzie jednak o to, aby zwycięstwo to było m o z i l i w i e p e l n e, aby odebrało ono wszelką nadzieję na znalezienie oparcia w kraju dla zwolenników chaosu i agentów obcych wywiadów.

Wyniki jesiennej akcji siewnej

„Dziennik Ludowy” (S. L.) omawia wyniki akcji siewnej, która należy już uważać za zakończoną.

Plan jej przewidywał obsianie ozimymi ok. 5700 tys. ha, z czego 1200 tys. ha przypada na Ziemię Odzyskane. W porównaniu do roku ubiegłego liczby te są wyższe o 20—30 proc. i świadczą o zdrowej dążności do normalizacji gospodarczej w rolnictwie.

Wpłynęło to na opóźnienie siewów, ale nie wpłynęło na ich przerwanie. Ogólnie biorąc, Ziemię Odzyskane wykonały swój plan przynajmniej w 70—80 proc. Natomiast województwa centralne obsiały 90—100 proc. przewidywanego arealu.

Liczy że nawet w obecnym zestawieniu dają powód do słusznego dumy.

Po wyroku na morderców posła Ceborka

„Robotnik” na marginesie wyroku nad sprawcami morderstwa posła PSL Ścioborka pisze co następuje:

Proces zabójców Bolesława Ścioborka był procesem głęboko tragicznym. Członkowie bandy „Orsza” rekrutowali się spośród byłych bojowców z czasów okupacji. Po odzyskaniu niepodległości stracili busole polityczne. Opętali ich zły duch faszyzmu i nacjonalizmu. Młodzi chłopcy, którzy walczyli z Niemcami, stali się pogrobowcami hitleryzmu w walce z demokratyzmem, niepodległym państwem polskim. Nienawiść do postępu, do rządów ludowych, głupota wstecznicza — włożyli im kainową brzoń do ręki. Dawni bojownicy stali się bratobójcami i bandytami...

Aresztowanie kobiety, która wydała burmistrza Lipska

Berlin (API). Jutro rozpocznie się w Berlinie proces kobiety, która otrzymała osobiste od Hitlera czek na 1 milion marek za wydanie burmistrza Lipska dr. Hansa Goerdelera jednego z głównych sprawców zamachu na Hitlera w lipcu 1944 roku. Jest nią 44-letnia Helena Schwaerzel z zawodu księgowa. Oskarżona jest ona o to, że rozpoznała i oddała w ręce gestapo Goerdelera, który ukrywał się w Berlinie, a następnie w Prusach Wschodnich. Goerdeler został później powieszony. Schwaerzel otrzymała od Hitlera za swój czyn milion marek w jego kwaterze głównej. Została ona schwyta w francuskiej strefie Berlina w styczniu 1946 roku.

Prezydent Truman wygłosi orędzie do Kongresu

Warszawa (obsł. wł.). Prezydent Truman przygotowuje orędzie do Kongresu Stanów Zjednoczonych z okazji posiedzenia obu izb w dniu 3 stycznia.

Koła amerykańskie przypuszczają, że prezydent Truman poruszy przede wszystkim sprawę pryncypialną. Należy ona wielkiego znaczenia, ponieważ na styczeń przewidyuje się strajk w przemyśle stalowym. Prezydent Truman omówi prawdopodobnie zagadnienie strajku oraz kryzysu pracowniczego.

Rząd brytyjski rozpatruje notę radziecką w sprawie Dardaneli

London (PAP). Agencja Reutersa donosi, że rząd brytyjski otrzymał odpowiedź radziecką na notę precyzującą stanowisko Wielkiej Brytanii w sprawie rewizji układu o cieżniskach tureckich, zawartego w Montreux. Nota brytyjska została wysłana do Moskwy w drugim tygodniu października. Nota radziecka podkreśla, że wstępne rozmowy między Turcją i każdym z trzech wielkich mocarstw, co do przeprowadzenia których powzięto decyzję w Południowej w sierpniu 1945 r. mają istotne znaczenie.

Warszawa (obsł. wł.). Brytyjskie minister-

stwo spraw zagranicznych rozpatruje notę Związku Radzieckiego w sprawie Dardaneli. Jak dotychczas treść jej nie została ogłoszona. Odpis note przesłano do Nowego Jorku ministrowi Bevinowi. Koła polityczne spodziewają się, że ministrowie Bevin, Byrnes i Mołotow omówią sprawę Dardaneli. Punktem spornym jest zagadnienie kontroli cieśniny. Minister Bevin sprzeciwia się poprzednio projektowi Związku Radzieckiego, by kontrola ta należała wyłącznie do państw czarnomorskich.

Ministrowie zbiorą się dziś wieczorem dla przedyskutowania poprawek sowieckich.

Kraje zagrożone głodem należy zaopatrzyć w zboże

Nowy Jork (API). Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych powinno wzywać kraje o nadwyżce zboża, do zwiększenia produkcji dla zaopatrzenia krajów deficytowych. Taki był pierwszy punkt rezolucji delegata sowieckiego w komisji gospodarczej Narodów Zjednoczonych Andrei Gromyko. Delegat sowiecki wezwał w swej rezolucji do oszczędzania ziarna i zwiększenia eksportu zbóż do krajów zagrożonych głodem, oraz do podjęcia akcji w kierunku ustabilizowania cen, by zabezpieczyć interesy konsu-

menta. Rezolucja radziecka proponuje ponadto, by kraje przestające zwrócić jak największą uwagę na dostarczanie krajom potrzebującym maszyn rolniczych bez względu na przesłanki polityczne.

Delegat amerykański Stevenson oświadczył, że możliwości eksportowe Stanów Zjednoczonych są ograniczone brakiem transportu. Dodał on, że Ameryka wysłała do czerwca 1947 roku 10 milionów ton zboża i 20 milionów ton węgla.

Co zrobić z Palestyną?

Warszawa (obsł. wł.). Dzienniki angielskie podają wyniki ankiety na temat przyszłości Palestyny. 57% uczestników tej ankiety wypowiedziało się za przekazaniem problemu Palestyny

do rozważań Narodów Zjednoczonych, 22% wypowiedziało opinię, że Żydzi powinni sami rozwiązać swoje problemy, 21% nie miało wyrobionej na ten temat opinii.

Piątek, dnia 15 listopada 1946 roku
Gertruda — Przybygniewa
Środek wschodzi g. 7.13; zachodzi g. 16.01

Sobota, dnia 16 listopada 1946 roku
M. B. Ostrobramskiej — Nadamierza
Środek wschodzi g. 7.14; zachodzi g. 15.59

Echa poznańskich wydarzeń

W dniu 7 bm. odbyła się w „Domu Pocztozca” uroczysta akademii, zorganizowana staraniem Związku Prac. Pocz. i Telekom. z okazji stuletniej rocznicy urodzin Henryka Sienkiewicza i Bolesława Prusa.

Na akademii byli obecni przedstawiciele Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów, członekowie Zarządu Głównego Zw. Prac. P. i T. z Warszawy, oraz licznie zebrani pracownicy poczty z rodzinami. Uroczystość zagalęł prezes Zw. Zaw. Prac. P. i T. w Poznaniu p. Osniński, który powitał przedstawicieli Dyrekcji i Związku oraz wszystkich obecnych. Następnie p. Śliwiarz wygłosił referat o koczowniczym życiu Sienkiewicza i Prusa. W części artystycznej wystąpiła orkiestra pocztowa pod dyr. p. Stachelskiego, oraz chór pocztowców pod kierownictwem p. Jasińskiego.

Powody spóźnionego wydawania kart I kat.

(J) W wyniku zwiększonego zapotrzebowania na karty I kat. w miesiącu listopadzie, w stosunku do poprzednich miesięcy, zaznaczył się chwilowy ich brak w oddziale kart żywnościowych. Jak nas informuje Miejski Wydział Aprobacji, brakująca ilość kart już nadeszła i są one bieżąco wydawane.

Ponieważ punkty rozdzielcze zasadniczo zakończyły rejestrację wszelkich kart żywnościowych, wszyscy otrzymujący karty w terminie spóźnionym rejestrować je mogą jedynie w punktach wskazanych przy odbiorze kart w Wydz. Aprobacji.

Niedociągnięcia w rozdziale spowodowane zostały przyznaniem kart żywnościowych niektórym instytucjom do tej pory ich nie otrzymującym oraz wszystkim bez wyjątku uczniom szkół zawodowych.

Wszelkie obawy, jakoby mogło zabraknąć artykułów przydzielonych w związku z zwiększoną ilością kart, są zupełnie bezpodstawne, ponieważ zwolnione towary wystarczą w zupełności na całkowite pokrycie zapotrzebowania.

Konferencja Stronnictwa Ludowego

W niedzielę, 17 bm., o godz. 11-tej odbędzie się w Domu Żołnierza Polskiego w Poznaniu przy ul. Słowackiego 19 konferencja powiatowa prezesów, sekretarzy i mężów zaufania Stronnictwa Ludowego z udziałem nowo wybranego zarządu i delegata Naczelnego Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Ludowego z Warszawy.

Celem konferencji jest sprawa nadchodzących wyborów.

Adwokat Janiak niewinny

Przed paru dniami stanął przed Specjalnym Sędem Karnym w Poznaniu, znany na terenie Poznania adw. Janiak Stanisław, oskarżony o to, że podczas okupacji niemieckiej, jako kasjer i sekretarz niemieckiego właściciela majątku Marcelina, działał na szkodę polskich pracowników, tam zatrudnionych, donosząc o ich najdrobniejszych przewinieniach, wskutek czego ci byli: narażeni na bicie i kary pieniężne.

Sąd pod przewodnictwem prezesa S. S. K. Bohdana Zembrzkiego, po drobnej ogólnie przeprowadzonej rozprawie stwierdził całkowitą bezpodstawność stawianych oskarżeniom zarzutów, wydając wyrok uniewinniający. Bronił oskarżonego adw. Grzegorzewicz.

W ten sposób adw. Janiak uzyskał pełne zażośćczenie i może wrócić do szeregów poznańskiej palestry.

Prawo a życie

Nasz prawnik odpowiada czytelnikom

P. Władysław Wójtowski — Wrunki: Mimo, iż list Pana jest bardzo obszerny, to nieestety wobec zrozumiałego rozważenia zawiera zbyt wiele momentów subiektywnych, a zbyt mało obiektywnie wartościowego naświetlenia stanu faktycznego. Możliwe, że ma Pan rację, gdyż wypowiedzenie w czasie choroby jest niedopuszczalne, o ile choroba trwa krócej, niż trzy miesiące. Poza tym z praktyki wiemy, iż statuty spółdzielni zawierają częstokroć zastrzeżenia, że zwolnienia osób, pełniących funkcje kierownicze mogą mieć jedynie miejsce za zgodą Związku Rewizyjnego. Czy w danym wypadku statut odnośnej spółdzielni również takie zastrzeżenie zawiera — oczywiście nie wiemy. Sprawa wydaje się na tyle skomplikowana, że można by ją wyjaśnić jedynie w bezpośredniej rozmowie z prawnikiem, gdyż wtenczas tylko można postawić pytania, które pozwolą ustalić te fakty, które są ważne nie tylko dla Pana, ale i także dla prawnika. Skoro jest Pan bez pracy, to można by za pośrednictwem Opiekni Społecznej uzyskać bezpłatną poradę u adwokata, o ile oczywiście nie posiada Pan jakiegokolwiek majątku.

P. Marjański — Gniezno: Odradzamy.
P. Marian Kublak — Poznań: Z gospodarczego punktu widzenia można poważnie się zastanowić nad słusnością Pańskich żądań. Stan prawny w tej chwili jest jednak tego rodzaju, że aczkolwiek współczujemy, nie poradziliśmy nie możemy.

Uroczystość żałobna na Skalce Poznańskiej

Heliodor Świącicki spoczął w grobach zasłużonych

(s) W dniu wczorajszym odbyły się o godz. 9-tej rano w kościele św. Wojciecha uroczystości żałobne ku czci śp. Heliodora Świącickiego, pierwszego rektora Uniwersytetu Poznańskiego — wybitnego naukowca i niestrudzonego społecznika.

W nawie kościoła — wśród zieleni i jarzyczek się świec — spoczęła trumna z doczesnymi szczątkami śp. Heliodora Świącickiego, nakryta białoczerwonym sztandarem oraz insygniami władzy rektorskiej. Na trumnie leżał również wieńiec z liści laurowych z szarfami o barwach narodowych od władz uniwersyteckich.

Uroczystą mszę św. żałobną odprawił ks. prob. H. Lewandowski, podczas której podniosłe pieśnią wykonał Chór Akademicki. Ceremonie żałobne przy trumnie odprawił w asyście duchowieństwa J. Ekke, ks. arcybiskup metropolita Dymek, po czym wśród dźwięków marsza żałobnego Chopina i wśród bicia dzwonów — młodzież akademicka przeniosła trumnę do krypty zasłużonych. Zwłoki śp. Heliodora Świącickiego spoczęły obok prochów innych zasłużonych synów naszej Ojczyzny — w pobliżu niedawno tam złożonych trumien dwóch wybitnych muzyków-kompozytorów: Feliksa Nowowiejskiego i ks. dra Wacława Gieburowskiego. Liczne wieńce pokryły niabawien płytę krypty podziemi kościoła św. Wojciecha.

W uroczystościach wzięło udział grono profesorów Uniwersytetu Poznańskiego z prorektorem Schrammem i Lisowskim na czele, z szczególnie licznie reprezentowanym Wydziałem Lekarskim z b. rektorem U. P. prof. drem St. Dąbrowskim oraz przedstawicielami władz i szerokiej sfery świata lekarskiego. Młodzież akademicka wraz ze społeczeństwem poznańskim złożyła w skupieniu hold prochom swego wielkiego Nauczyciela i Przewodnika.

Heliodor Świącicki urodził się w Poznaniu 3 lipca 1854 r. Po ukończeniu gimnazjum w Śremie w r. 1873 rozpoczął studia medyczne tego roku w Uniwersytecie Wrocławskim. Już jako młodzieńki student napisał wiele prac naukowych: jedną z zakresu fizjologii doświadczalnej, drugą z dziedziny historii medycyny. Obie zostały uwiecznione nagrodami przez Wrocławski Wydział Lekarski. Dyplom doktora medycyny i chirurgii otrzymał w roku 1877. Osiałyś na stałe w Poznaniu rozpoczął niabawem praktykę prywatną, biorąc równocześnie żywy udział w pracach Zarządu Tow. Przyjaciół Nauk. W celu wydoskonalenia się w polonistyce i w chorobach kobiecych wyjechał za granicę i w różnych miastach niemieckich, m. in. w Dreźnie, Jenie, a zwłaszcza w Erlandzie zdobywał wiedzę praktyczną w obra-

nej specjalności. W wyniku tych studiów zakłada z czasem prywatną klinikę polonistyczno-ginekologiczną, wykonując osobście wiele najtrudniejszych operacji.

Praktyki lekarskiej nie uważał jednak Heliodor Świącicki nigdy za główne zadanie swego życia. Znacznie więcej pociągała go praca naukowa i społeczna. Ogłoszone drukiem w roku 1890 w Poznaniu 25 prac naukowych świadczą o jego mroźczej pracowitości i wszechstronności zainteresowań w dziedzinie historii medycyny, embriologii, histologii i polonistwa. Dużą rolę odegrał Heliodor Świącicki w Poznańskim Tow. Przyjaciół Nauk, objawując po śmierci arcybiskupa Likowskiego presurę tej instytucji. Na tym stanowisku okazał wiele energii i przedsiębiorczości, przyczyniając się wybitnie do rozwoju Towarzystwa.

Gdy panowanie Niemców w Poznaniu chyliło się ku upadkowi, wystąpił z inicjatywą założenia uniwersytetu w Poznaniu — uważając że Tow. Przyjaciół Nauk jest właśnie powołane do zajęcia się tą sprawą. Realizacji tego planu poświęcił wszystkie swe siły i zdolności. W maju 1919 r. uniwersytet został uroczysto otwarty. Należy się przede wszystkim Heliodorowi Świącickiemu za jego wkład w historię rozwoju Tow. Przyjaciół Nauk. Niemalże zasługę posiadał również w Tow. Pomocy Naukowej im. Karola Marcinkowskiego, będąc przez lat przeszło 20 jego przewodniczącym. Jako naczelny redaktor „Nowin Lekarskich” po Bolesławie Wicherkiewiczu dbał bardzo o rozwój tego jedynego w zbiorze pruskim czasopisma lekarskiego.

Działalność naukową Heliodora Świącickiego znalazła ogólne uznanie w Polsce. Wszelkima Jagiellońska mianowała go doktorem honorowym medycyny w r. 1900, Akademia Nauk Lekarskich w Warszawie powołała go na członka czynnego, jak również Towarzystwo Lekarskie w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Wilnie, Łodzi i Lublinie. Towarzystwo Lekarzy i Przyrodników polskich w Petersburgu mianowało go swoim członkiem honorowym. Spotkało go uznanie i za granicą: otrzymał order francuski „Officier de l'Instruction publique” i oficera Legii Honorowej.

Największą jednak radość w życiu Heliodora Świącickiego dawała mu praca na Uniwersytecie Poznańskim, którego był inicjatorem i głównym założycielem. Wybrany w r. 1919 przez komisję organizującą Uniwersytet Poznański na profesora zwyczajnego ginekologii, wybrany został równocześnie rektorem Uniwersytetu. Odtąd do końca swego życia dzierżył berło rektorskie w swej ojczelnej doli, wybierany sześciokrotnie na ten najwyższy urząd uniwersytecki.

Godnym zakończeniem pracowitego i owocnego żywota było utworzenie przez Heliodora Świącickiego z dorobku całego życia fundacji „Nauka i Praca”, mającej na celu popieranie nauki polskiej, uczonych i kształcącej się młodzieży.

Wznowione uroczystości związane ze złożeniem Jego zwłok do grobów Zasłużonych na Skalce Poznańskiej były holdem całego społeczeństwa wielkopolskiego dla wielkopolskich zasług wielkiego Polaka, naukowca i społecznika.

O polepszenie stanu naszych parków i ogrodów

Mało kto wie, że w Poznaniu istnieje Komisja dla Zazielenienia i Zadrzewienia Wielkopolski, której celem jest wyczyszczenie planów zaleśnienia względnie zadrzewienia poszczególnych terenów czy obiektów, oraz uzgodnienie tych planów z odpowiednimi urzędami. Komisja powstała w lutym br. z w skład jej wchodzi przedstawiciele W.R.N., Urzędu Wojewódzkiego, D. O. W., Uniwersytetu Poznańskiego, Rady Ochrony Przyrody, Dyrekcji Lasów Państwowych, Rejonowego Urzędu Planowania, Wojewódzkiego Urzędu Ziemińskiego, Urzędu Infr. i Propagandy, Państwowego Instytutu Hyd. Meteor., Wojewódzkiej Izby Rolniczej Zw. Zaw. Prac. Leśnych i Przemys-

łu Drzewnego, Zw. Sam. Chłopskiej oraz Zarządu stoł. m. Poznania.

Odpowiednikami tej Komisji w terenie są Komisje Powiatowe, które rozpatrują zgadnienia o lokalnym znaczeniu. Komisja odbywa co miesiąc zebrania, na których poszczególni członkowie składają sprawozdania z postępów pracy.

Obecnie jedną z ważnych spraw, jaką Komisja prowadzi jest kwestia utrzymania i rozszerzenia pasów zieleni dookoła miasta Poznania. Pasy te poprawiają zdrowotność miasta. Ambicją każdego mieszkańca Poznania powinno być zatem, aby gaje te chronić przed niszczeniem. Ochrona polega nie tylko na tym, że sami nie powinniśmy niszczyć drzew, ale przede wszystkim musimy zwracać uwagę tym, którzy nie doceniają znaczenia zieleni dla naszego miasta, niszczą parki i ogrody. Na taką właśnie pomoc ze strony społeczeństwa liczy Komisja dla Zazielenienia i Zadrzewienia Wielkopolski.

Znów wyrok śmierci dla zdrajcy narodu

Dnia 12 listopada 1946 r. przed Specjalnym Sędem Karnym w Poznaniu stanął Główny Kłob Robert, ur. 16. VI. 1920 r. w Gdańsku, narodowości niemieckiej, oskarżony o to, że jako konfident gestapo przyczynił się do aresztowania Chłowa Władysława oraz składał meldunki o nastrojach, panujących wśród ludności polskiej.

Rozprawa, której przewodniczył prezes S. S. K. Zembrzki, wykazała całkowitą słusność aktu oskarżenia. Po naradzie Sądu ogłoszono wyrok, skazujący oskarżonego na karę śmierci. Takli los czeka wszystkich szpugosów Hitlerowskich.

Program audycji radiowych na sobotę, 16 bm.

6.00 Pieśń ranna; 6.05 Dziennik poranny; 6.20 Gimnastyka poranna; 6.30 Muzyka poranna; 6.57 Audycja na „Dzień dobry”; 7.05 Muzyka z Krakowa; 7.15 Właściwości poranne oraz przegląd prasy stołecznej; 7.40 Muzyka poranna z W-wy; 8.30 Informacje ogólnopolskie; 8.40 Szeheraz; 8.50 Audycja szkolna; 9.35 Przerwa; 11.30 Przegląd prasy wielkopolskiej; 11.40 Gra Włodzimierz Horowitz; 11.50 Kronika Poznania i Wielkopolski; 11.57 Sygnal czasu; 12.00 Audycja dla świetlic robotniczych; 12.05 „Młody poszły”; 12.40 Cezar Franck: Preludium, Chorał i Fuga w wyk. Haliny Przesmyckiej (fortepian); 13.00 Koncert popołudniowy; 14.00 Pogadanka techniczna; 16.50 Z życia kulturalnego; 17.00 Audycja dla młodzieży; 17.25 „Przy sobocie po robotce”; 18.30 Nauka przy głosniku; 19.00 Poradnik dla słuchaczy wiejskich; 19.15 Nadprogram; 19.20 „Kalendarz muzyczny”; 19.40 Siłyanka ogólna nr 38; 19.55 Wiadomości sportowe; 19.59 Sygnal czasu i myśli wybrane; 20.01 Dziennik wieczorny; 20.25 Koncert popularny Orkiestry Symfonicznej P. R.; 21.00 Reportaż dźwiękowy „Prochy i popioły” w wykonaniu zespołu „Opera Poznańska”; 21.30 „Głos Młodych”; 21.45 Kwadrans Prozy; 22.00 Audycja rozrywkowa „Oświadczyliśmy się”; 22.05 15. koncert Orkiestry Tanecznej P. R.; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego; 23.20 Program na dzień następny; 23.30 Koncert zyczeń; 23.55 Strzeżenie ważniejszych wiadomości dziennika.

Nowe nominacje w poznańskim sądownictwie

Jak się dowiadujemy, Minister Sprawiedliwości mianował ob. prezesa Specjalnego Sądu Karnego w Poznaniu Bohdana Zembrzkiego prezesem Sądu Okręgowego w Poznaniu. Dotychczasowy wiceprezes S. O. Daszyński, pełniący obowiązki prezesa Sądu Okręgowego został mianowany sędzią Sądu Najwyższego. Równocześnie dotychczasowy wiceprezes Sądu Apelacyjnego Witold Kutzner został mianowany sędzią Sądu Najwyższego, a prokurator Specjalnego Sądu Karnego Wacław Jonski został mianowany prokuratorem Sądu Najwyższego. Tym samym zarządzeniem przeniesiono do sądu Ostrowski Włodzimierz ze Specjalnego Sądu Karnego w Poznaniu, na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z delegacją na przewodniczącego wydziału dla spraw specjalnych. Z. T.

Sprostowanie

Choćki drukarski, jaki zakradł się do wczorajszej recenzji operowej dra Z. Sitowskiego, zniekształcił sens kilku zdań. Odnośnie ustępy winny brzmieć: „Znaję skądinąd sumiennie pracę operowej dyr. Latoszewskiego, można przypuszczać, że tym razem prób nie starczyło”. Jedno ze zdań, charakteryzujących grę p. Zofii Fedyczkowskiej winno brzmieć: „Trzeba było widzieć jej pozy, mimikę, charme tańczącej Colom. Liny...”

KOMUNIKATY

Sodalicia Marińska Urzędników w Poznaniu zawiadomia, że nabożeństwo miesięczne odbędzie się w niedzielę, dnia 17 bm. o godzinie 8-mej w kaplicy sodalicyjnej przy kościele oo. Jezuitów, ul. Dominikańska.

Związek Inwalidów Wojennych R. P. Poznań wyzy członków pobierających karty żywnościowe i kat. do pobrania kart odzieżowych. Członkowie, którzy oddali odcinki z kat I za miesiąc lipiec na węgiew linij z kartą lipcową zgłoszili się po odbiór bonu na węgiew.

Tow. „Harmonia” śpiewa na mszy, świętej w śróde, dnia 20 bm. o godz. 7 w kościele św. Michała (ul. Matejki) i w niedzielę 24 bm. o godz. 9-tej w kościółku przy ul. Masztalarskiej.

Przybycie na próby wspólne w dniach 15, 18 i 22 bm. wszystkich członków obowiązkowe. Baczności! Zarząd Główny Związku Powstańców Wielkopolskich 1918-19 zwołuje na dzień 17 listopada 1946 r., niedzielę, o godz. 10-tej. Zebranie Informacyjne dla Powstańców Wielkopolskich zamieszkałych w dzielnicy Jeżyce. Spotkanie i Winiary — które odbędzie się w Harcówce VII Hutca Ołarczy, przy ul. Grudziemiec 61 (blisko mostu Jeżyckiego).

Liga Kobiet przy Zakładach Sity, Światła i Wody urządzi w sobotę, dnia 16 bm. zabawę taneczną. Początek od godz. 20-30-tej rana. Orkiestra wyborowa. Wszyscy zysk na urządzenie Mikolaja dla wszystkich sierołk po pomordowanych naszych pracowników. Wstęp 40 — 21. 41974

Koło Przyjaciół popularnych Wlków Morskich w Poznaniu urządzi w sobotę, dnia 16 bm. w salach partowych Urzędu Wojewódzkiego zabawę Jesienną. Dobrowolnie, własny bufet oraz występy własnego zespołu artystycznego umiła pobyt na zabawie. Wstęp 40 — 21. 41974

Instytut Remontowo-Przemysłowy w Poznaniu, ul. Działyskich 4, zawiadomia, że przyjmują jeszcze zgłoszenia na kurs mistrzowski dla murarzy i cieśli oraz kurs mistrzowski zawodowych dla stolarzy i tapicierzy. Lekcje rozpoczynają się dla murarzy i cieśli w poniedziałek, 18 bm., o godz. 16.30; dla stolarzy i tapicierzy we wtorek, 19 bm., o godz. 16.30. 41916

Teatry i kina

Piątek, 15 listopada 1946

Teatr Wielki: dziś, godz. 19-te — „Zemsta Nieopierzona”; jutro, godz. 19-te — „Straszny Dwór”.
Teatr Polski: dziś i jutro, godz. 19-te — „Szeczeniaki”.
Teatr Nowy: dziś i jutro, godz. 19-te — „Wesele Figara”.
Teatr „Komedia Przemysłowa”: dziś i jutro, godz. 19.30 — „Krolowa Przedmieścia”.
Teatr Aktora i Lalki (św. Marcin 8) — Teatr Aktora: dziś i jutro, godz. 19-te — „Kopciuszka”; Teatr Lalki — nieczynny.
Teatr Mały (Słowackiego 12): dziś i jutro, godz. 19-te — „Hiszpańska Mucha”.
Kukulka: w Kuchnia i Kuchnia „As, plac Wolności 4 — dziś i jutro, godz. 19-te — „Wiadomości, Chmurkowska”.

W kinach poznańskich:
Apollo: dziś 15-te, 17-te i 19-te — „Krolowa Sniezka”; Batek: dziś 16-te, 18-te i 20-te — „Krolowa Sniezka”; Muza: godz. 15.30, 17.45 i 20-te — „Skarb rodzinny Goupi”; Raito: godz. 16-te, 18-te i 20-te — „Unwzięci”; Warta: godz. 16-te, 18-te i 20-te — „Zwartowane lotnisko”; Oświatowe TUU, ul. Przemysłowa 48, codziennie o godz. 17-tej — „W Krainie Wiecznych Lodów”.

Z Teatru Wielkiego
W piątek wieczorem jest następnym powodem — „Zemsta Nieopierzona” w pp. Dzurzyńska, Kostalówna, Warda, Bratkiwiczem, Horskim, Marjańskim, Prządą, Szpingierem i Wojnickim.
W sobotę opera narodowa Montuzki „Straszny Dwór” w dobrowolnej obsadzie śpiewaczej, w reżyserii p. Urbanowicza i pod batutą Stefana Baranowskiego. Przedstawienie dla uczczenia uroczystości 100-lecia firmy Cegielski.

Z Teatru Polskiego „Szeczeniaki”
Dziś „Szeczeniaki” Roger-Ferdinanda. Sztuka osiągnęła duży sukces, na który złożyły się pomysłowość i wnikliwa analiza, wspaniałe wykonanie, rzetelne piękne w swojej prostocie dekoracje Stanisława Jarockiego, wreszcie zharmonizowana z tymi partami muzyka, wyrównana i w właściwym poziomie utrzymana gra wszystkich wykonawców.

W Teatrze „Komedia Przemysłowa” — „Krolowa Przedmieścia”
Codziennie o godz. 19.30 teatr gra przy dużym powodzeniu „Komedia Przemysłowa”, pełen piosenek, tańców, humoru i sentymentu. Widownia bawi się na komedii doskonale. Sala ogólna.

W „Kukulce” — Chaplin w spódnicy
Przyjęta entuzjastycznie przez publiczność premierowa — Maria Chmurkowska, kapitała odwrotczy satyr, parady i grotesk — występować będzie w „Kukulce” tylko do niedzieli, dnia 17 bm. wieczorem.

Obok Marli Chmurkowskiej, występuje po raz pierwszy w „Kukulce” znakomita śpiewaczka Opery Poznańskiej, obdarzona pięknym lirycznym sopranem — Helena Korfi-Kaweczka oraz stały zespół klubu w osobach Elżbiety Marzinkówny, Stefana Drowczyńskiego, Witolda Kandrulskiego, Przepiędzą pozostających w kwaterach w kawiarni „As” w godzinach 12-15. Stołki należy zamawiać, wykupując jednocześnie bilety.

W sobotę, dnia 16 listopada 1946 r. o godz. 14-tej odbędzie się na cmentarzu parafialnym w Bełżycach (24 km od Lublina) ekshumacja zwłok i krótkie nabożeństwo w tamtejszym kościele parafialnym za duszę śp.

ks. dr. Antoniego Szymańskiego

profesora i rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zmarłego w Bełżycach dnia 9 października 1942 r.

Po przewiezieniu ciała do Lublina w niedzielę, 17 listopada br. w kościele uniwersyteckim przy alejach Racławickich o godz. 10 rano zostanie odprawione uroczyste nabożeństwo żałobne, a o godz. 15 J. E. ks. dr Stefan Wyszyński, biskup lubelski, odprowadzi zwłoki na cmentarz przy ul. Lipowej.

O tych smutnych obrzędach zawiadamia Przyjaciół i Wycho-wanków K. U. L.

Rektor, Senat i Towarzystwo Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

+

W siódmą bolesną rocznicę śmierci naszego nieodżałowanego męża, ojca, teścia i wujka, śp.

Walentego Siennickiego

który zginął śmiercią męczeńską na Forcie VII, odprawiona zostanie w poniedziałek, dnia 18 listopada 1946 r. o godz. 8.30 rano

msza św.

w kościele parafialnym w Sobocin.

W ciężkim smutku pogrążona
rodzina

41727

Gołęczewo.

✂

W drugą, bolesną rocznicę śmierci, zamęczonego w Forcie VII i w obozie koncentracyjnym w Zabikowie, śp.

Bolesława Dębowskiego

odprawiona zostanie w sobotę, dnia 16 listopada 1946 r. o godz. 8-mej

msza św.

w kościele farnym, o czym zawiadamia

rodzina

41949

Przetarg

Zarząd Jarocińskiej Wąskotorowej Kolei Po-wiatowej w Witaszycach ogłasza przetarg nie-ograniczony i zaprasza do składania ofert pisem-nych na wykonanie międzianego paleniska do ko-tła parowozu „Hagans”.

Oferty winny być składane w Zarządzie Kolei na St. Witaszyce do dnia 28. 11. 1947 godziny 11-tej w zalakowanych kopertach bez podania firmy, lecz z odnotacją. „Oferta na wykonanie paleniska do kotła parowozu firmy „Hagans”.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 28. 11. 1947 o go-dzinie 12-tej w biurze Zarządu Kolei. Blizszych informacji udziela Zarząd Kolei w Witaszycach.

Zarząd Kolei zastrzega sobie prawo wyboru oferenta oraz unieważnienia przetargu bez po-dania przyczyn i ponoszenia jakichkolwiek od-szkodowań.

11-250

!!

2 odbiorniki bateryjne 1 odbiornik na prąd zmienny

również bez lamp
kupi natychmiast

42024

F-a RENO MA
Poznań, Stary Rynek 23

Kupię

motor Adler Diplomat 60 PS

Fl. Kosmala

Poznań, Różana 21-22

11-264

+

W niedzielę, dnia 17 listopada 1946 r., o godz. 9-tej odpra-wione zostanie w ko-ściele Śmartwych-wstania Pańskiego na Wildzie

nabożeństwo żałobne

za poległych i ume-czonych w obozach koncentracyjnych harce-rzy-dwudziestaków, śp.

Antonięgo Binkow-skiego
Teodora Czuba
Antoniego Janiszew-skiego
Czesława Napierałę
Ryszarda Nieboraka
Waldemara Nowako-wskiego
Henryka Sołeckiego
Kazimierza Woźniaka
o czym zawiadamia rodzina, przyjaciel i kolegów

28 Szczep Harce-rzy
in. Gen. J. Sowin-skiego w Poznaniu.

41895

+

Dnia 12 listopada 1946 r. zasnął w Bogu, opa-trzony Sakramentami św., mój najukochanszy mąż i najtroskliwszy tata, śp.

Ludwik Rumiński

przeżywszy lat 42.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 16 bm., o godz. 10.30 na cmentarzu w Głównie, o czym zawiadamia

ciężko strapióna
żona z dziećmi i rodzina

41890

Poznań, Chlebowa 5.

s. p.

Józef Świderski

ur. 21 września 1904
w Poznaniu
b. więzień polityczny obozu koncentracyjnego w Dachau
zmarł dnia 12 listopada 1946. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 16 bm., o godz. 11.30 na cmentarzu Jeżyckim. O liczny udział kolegów w pogrzebie prosi
Zarząd Kola Związku b. Więźniów Politycznych

41937

KUPIJĘ ZŁOTA BIŻUTERIĘ
Srebro — Zegarki — Budziki i ZEGARY KOMINKOWE

FA WITOLD STAJEWSKI — Poznań
ul. Półwiejska 9b

39324

Rutynowanego kasjera

poszukuje zaraz

„Spółem”
Okręgowy Oddział Spożywczy
w Poznaniu, ul. Składowa 4

11-258

Ewa

Przenieśliśmy firmę moją z ulicy Limanowskiego 5, 1 ptr. do odbudowanych lokali przedwojennych przy ulicy

Marszałka Focha 60

Rzetelna i fachowa obsługa dają gwarancję korzystnego zakupu
50 lat w służbie k'ienta — 1896 - 1946

Specj. skład bielizny, pończoch, podnoszenia oczek i wprawiania słóp

H. KOCZORSKI

właśc. firmy „EWA” Poznań

Warta Sp. z o. o.

42040

Otwieram równocześnie
AGENTURĘ POZNAŃSKIEJ PRALNI CHEM. I FARBARNI

Zaw. 45 gr.

Znak ochronny

Poznańskiej Wytwórni Środków Spożywczych

Fl. Kosmala, Poznań

ul. Różana 21/22   Telefon 29-45

Szanownych naszych Odbiorców, a zwłaszcza Szanowne Panie prosimy o baczne zwracanie uwagi na powyższy nasz znak ochronny, tym bardziej, że pojawiają się fałszyfikaty naszych ogólnie znanych i cenionych wyrobów z podrobionym znakiem ochronnym.

Ostrzegamy przed dalszym nadużywaniem naszego znaku ochronnego i puszczaniem na rynek mniej wartościowych wyrobów, gdyż winnych pociągniemy do odpowiedzialności sądowej.

Na nadchodzące święta polecamy znane ze swej jakości

Budyń
Galaretki
Cukier wanilinowy
Proszek do pieczenia
Olejki do pieczenia
Korzenie dopierników
Proszek na sosy

11-265

P. T. Kupcom

SANKI

poleca hurtowo
D/H. Zachód

Dąbrowskiego 1
Tel. 42-22 i 39-50
42012

Różne

Fotografie wleczne na porcelanie, do nagrobków wykonują artystycznie — „El-Cha-Film”, Warszawa, Jerozolimska 27. Prowincje informujemy listownie.

10-352

OPAKOWANIA TEK-TUROWE

oraz pudełka oklejane wszelkiego rodzaju wykonuje Firma „Zulec”, Wytw. Kartonaży, Poznań, Kramar-ska 4, tel. 48-06. 41027

Kujawianka — Jeżyce, Restaura-cja — dancing do rana. Szamarzewskiego 12.

11-217

RYBY

Wielkopolska Spółdzielnia Rybacka

z o. u. w Poznaniu — Szkolna 11, podaje do wiadomości, że już **przyjmuje zamówienia** na rybę wigilijną dla pracowników instytucji, stołówek, szpitali i restauracji.

Ze względu na wielkie zapotrzebowanie, zgłoszenia są przy-jmowane do 1 grudnia br.

Po tym terminie Spółdzielnia nie gwarantuje dostawy

41944

Opony

i dętki do samochodu

16x550, w dobrym stanie, kupiny
Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”
Poznań, ulica Wyspiańskiego 10, I piętro, pok. 2

40990

Wielkopolska Spółdzielnia „LWOWIA”

w Starogrodzie k. Szczecina

poszukuje zdolnych ekspedientów (samotnych) z branży spożywczej i wiośnienniczko-konfekcyjnej.

Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw kierować do Zarządu.

11-205

Restauracja „Bachus”

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 5 Tel. 13-45

zaprasza

Sympatyków i bywalców na

Wieczobocie

które odbędzie się dnia 16. XI. 46 r.

Borysiak i Ska.

41488

Za złożone nam życzenia z okazji Złotych Godów Matżeńskich składamy Panu Burmistrzowi m. Jarocina oraz wszystkim znajomym serdeczne

„Bóg zapłać”

Mikołajstwo Kujawiakowie
w Jarocinie

42009

Przeróbki maszyn

do pisania na układ polski oraz fachowe naprawy wszelkich maszyn biurowych wykonuje ReMa Maszyny Biurowe

W. CZAJKA i Ska

Poznań, Św. Marcina 5, tel. 44-07

Z A K U P   SPRZEDAŻ

OGŁOSZENIA DROBNE

Konto: Bank „Spółem” nr 8

Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 20-tej, w soboty od 8-mej rano do 18-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. — Tel. 64-75. — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Lekarskie

Kaple lecznicze, masaż, elektryzacja. Poznański Zakład Przyrodolecznicy, al. Marcinkowskiego 20, tel. 38-26. 41776

Feliks Ott — dentysta, Marsz. Focha 39 przyjmuję znów 9—13-tej i 15—18-tej. 41776

Mgr Kuntzówna, specjalistka pielęgnacji cery — włośnoś. Słowackiego 34 m. 4; 10—12 i 16—17. 41957

Potrzebna pomoc domowa, najchętniej sierota, z utrzymaniem i spaniem. R. Musielski, Poznań, Bukowska 15 m. 9. 41323

Dziewczyna do pomocy domowej z prowincji potrzebna. Adres wskazać „Głos Wielkop.” nr 41620.

Uczennica i dziewczyna do prac skladowych pilna, uczelwa zaraz potrzebna. Zgłoszenia przyjmuje firma „The Gentlemen”, Poznań, ul. Paderewskiego 1, interes naroznikowy. 41735

Dziewczyna starsza z całkowitym utrzymaniem potrzebna. Łowinski, W. Górbary 45. Zgłoszenia od 16 do 17-tej. 41861

Dobry pomocnik krawiecki potrzebny. Daszyńskiego 50 119, m. 4. 41832

Paniątka do pomocy przy butecie śniadalni zaraz. Oferty: „PAR”, Ratajecka 7, pod „11,478”. 42017

Dziewczyna do wszystkiego potrzebna. Mickiewicza nr 21/25, wejście III, m. 7. 41974

Gospoża z dobrym gotowaniem, dobre warunki. Wiadomość: Dąbrowskiego 1, F-a Zachód, Tel. 39-50. 42006

Inteligentna dziewczyna lub bezdzietna wdowa potrzebna do prowadzenia gospodarstwa domowego. Znajomość gotowania. Pensja 1000 złotych z utrzymaniem. Zgłoszenia: Poznań, Kopezyńskiego 10 m. 6. 41885

Krawcy na spodnie mlarwo mogą się zgłosić. Głowacki, Dąbrowskiego 46, wejście Rynek. 42013

Starszy chłopiec do wszelkich prac może się zgłosić. Wrocławska nr 38/38. 42005

Czładnik krawiecki potrzebny. Poznań, Zeylanda nr 4. 41971

Wojniczka natychmiast potrzebna. Wierzbiciste 39, m. 7. 41821

Spirytus drzewny

furfurol, aldehydy, allile
(dla celów technicznych)

sprzedają

ZAKŁADY CHEMICZNEJ PRZERÓBKI DREWNA

w Wosowskiej, pow. Strzelce

tel. Wosowska nr 1

11-230

Reklama współdziela w odbudowie kraju!

